

Europese aanvraag BGA door Belgische vleessector in beweging

IJzersterk lokaal product

De Belgische rundvleessector heeft met het indienen van een dossier voor een Europese Beschermde Geografische Aanduiding (BGA) voor het Belgisch-witblauwras een nieuwe stap gezet om zijn toekomst veilig te stellen. Raszuiverheid, een kleine ecologische afdruk en geografische afbakening zijn essentieel in het dossier.

tekst **Guy Nantier**

De Belgische vleessector is duidelijk in beweging. Op 29 januari 2013 sloten alle actoren in de vleesveeketen een Interprofessioneel Akkoord (IPA). In dit akkoord werd bepaald dat maandelijks een rundvleesprijsindex wordt gepubliceerd om extreme diervoederprijschommelingen in commerciële onderhandelingen in rekening te kunnen brengen. 'Meer transparantie in het marktgebeuren', zo heet het bij de stakeholders.

Recentelijk hebben alle marktpartijen ook een aantal toekomstgerichte strategische keuzes bekendgemaakt, zoals het behoud van de gekoppelde zoogkoeienpremies binnen het nieuwe Europese landbouwbeleid voor de periode 2014-2020 en de toepassing van slechts één lastenboek om de basiskwaliteit van het rundvlees te garanderen. Met de officiële aanvraag van een Europese Beschermde Geografische Aanduiding (BGA) wordt een volgende stap gezet om het Belgisch-witblauwrundvlees te onderscheiden in een voortdurend wijzigende rundvleesmarkt.

Raszuiverheid essentieel

Het BGA-label wordt voor de Belgische vleesveehouders een extra troef om hun producten in de markt aan te bieden als 'lokaal geproduceerd'. De toenemende import van buitenlands rundvlees en de daarmee gepaard gaande voedselkilometers krijgen hiermee tegenwind. Maar het verkrijgen van het herkomstlabel is aan voorwaarden gebonden. Er zijn voorwaarden voor de verschillende schakels (veehouders, afmesters, slachthuizen en vleesversnijderijen) in de keten. Zo is de raszuiverheid een essentiële voorwaarde op het niveau van de veehouder. De raszuiverheid garandeert im-

mers het behoud van de organoleptische – wat met de zintuigen kan worden waargenomen – en bijzondere voedings-eigenschappen van het vlees. De vader van het dier en de grootvader langs moederskant moeten raszuiver zijn. De regels voor raszuiverheid verlopen dus via het gebruik van een geregistreerde stamboekstier. In de aanvang moet dit leiden tot een raszuiverheid van de vleeskarkassen van 75 procent. Drie jaar na invoering moet dit 87,5 procent bedragen.

De vrouwelijke fokdieren moeten weidegang krijgen. Dat ze kunnen grazen, wordt jaarlijks aangetoond bij de eenmalige aangifte van de oppervlakte gebruikt grasland. Ook moeten de bedrijfsleiders een bestrijdingsplan tegen schurft kunnen voorleggen en een preventieplan tegen inteelt. De wetgeving op dierenwelzijn dient gerespecteerd te worden en de dieren moeten gehuisvest zijn in gedeeltelijk ingestrooide stallen. Verder moeten de bedrijven die zelf stieren afmesten, via een rantsoenberekening kunnen aantonen dat aan de behoeften van de dieren aan eiwit, energie en structuurwaarde wordt voldaan.

Het geautomatiseerde registratiesysteem Sanitel en het geboortecertificaat bij VRV zorgen voor de traceerbaarheid van de 'genetische stempel' bij de veehouderijbedrijven.

De borging en controle op de bedrijven verloopt via de sectorgids (Codiplan) en het BGA-lastenboek.

Kleine ecologische afdruk

In het Belgisch-witblauwras wordt veelvuldig gebruikgemaakt van de 'preventieve' keizersnede. Redenen daarvoor zijn de omvang van de veestapel, de grote waarde van de kalveren en hun moe-

der, de bedrijfsstructuur, de aanwezigheid van gespecialiseerde dierenartsen op het platteland en de conformatie van de koeien. De keizersnede wordt preventief uitgevoerd omdat zo een volledig pijnloze kalving mogelijk is en omdat daardoor de perinatale sterfte bij kalveren en koeien drastisch wordt beperkt. Verschillende studies hieromtrent toonden aan dat de koeien herkauwen tijdens of onmiddellijk na de keizersnede. Uit het gedrag van de moederdieren blijkt dat ze amper stress of pijn hebben tijdens of onmiddellijk na de ingreep. Mede door het management op de Belgische bedrijven (het vroegtijdig detecteren van de kalving via onder andere de temperatuurmethode of vaginale son-

Raszuiverheid, een kleine ecologische afdruk en geografische afbakening zijn essentieel in het BGA-dossier

des) kan de keizersnede in de beste omstandigheden worden uitgevoerd. De Belgische dierenartsen ontwikkelden eveneens een chirurgische techniek waardoor snel en efficiënt kan worden gehandeld. De toepassing van de keizersnede heeft ertoe geleid dat de veehouders een ras hebben kunnen selecteren met een hoog karkasrendement, met een lage en gunstige voederconversie en met een kleinere ecologische afdruk (minder methaanemissie en minder mestproductie) per eenheid geproduceerd vlees in vergelijking met de Braziliaanse of Ierse vleesproductie.

Geografische afbakening

Naar analogie van het maine-anjournas in Frankrijk zal het label BGA exclusief gelden voor vleesstukken (inclusief gehaktvlees) van witblauwe dieren die in België geboren, gefokt, afgemest en geslacht zijn. Er wordt uitgegaan van twee producttypes: enerzijds vlees van mannelijke dieren die geslacht werden tussen 16

en 24 maanden, met een karkasgewicht van minimaal 400 kilogram, een karkasclassificatie S en vetbedekking 2-3; anderzijds vlees van vrouwelijke dieren die maximaal 78 maanden oud zijn, minimaal één maal gekalfd hebben, een karkasgewicht van minimaal 400 kilogram leveren, een karkasclassificatie S of E hebben en een maximale vetbedekking van 3.

Naast de voorwaarden voor een uniforme aanbiedingsvorm, ontvetting en weging in het slachthuis, worden ook eisen gesteld aan de rijping van het vlees: voor stieren geldt een karkasrijping van drie dagen, voor vrouwelijk vee is dit vijf dagen.

De inschatting is dat er in Vlaanderen een potentieel is van 25.000 dieren onder BGA-label. In Wallonië zou het gaan over 58.000 BGA-conforme dieren.

Ijzersterk product

Vlaams minister-president Kris Peeters, tevens bevoegd voor landbouw, heeft bij

het in ontvangst nemen van het BGA-dossier beloofd om zijn schouders onder het dossier te zetten om zo snel mogelijk de Europese erkenning te krijgen. Voor de Vlaamse landbouw is de rundveehouderij immers een niet onbelangrijke pijler. Zo wordt 13 procent van de toegevoegde waarde van de Vlaamse land- en tuinbouw gecreëerd door de rundvleessector.

Kris Peeters: 'Heel wat mensen in het noorden en het zuiden van het land hebben zich vol enthousiasme achter dit dossier geschaard, maar de echte verdienste ligt bij de mensen die al generatie na generatie Belgisch-witblauwvee houden en er via innovatie en professioneel ondernemen een ijzersterk product van gemaakt hebben.'

Met de BGA-aanvraag gaat de sector het Brussels grondwitloof, de Gentse azalea, de Geraardsbergse mattentaarten, de pâté Gaumais en de jambon d'Ardenne achterna. Europese erkenning wordt verwacht binnen drie tot vier jaar. |

